

MARINE HARVEST FISH FEED AS
Att. Lund, Bergthor
Valsneset
7165 OKSVOLL

Deres ref.

Vår ref.
2266/2018/K40/EDMBAK

Dato
15.02.2018

BETINGET TILLATELSE TIL SKADEFELLING AV MÅKER.

Saksnr.: 2017/2047

Vedtak nr.: 18/8
Saksbeh.: Edmar Bakøy

Saksopplysninger:

Landbrukskontoret i Ørland/Bjugn har mottatt søknad om skadefelling av måker fra Marine Harvest v/Bergthor Lund. Fellingene ønskes tillatt ved fiskefôrfabrikken på Valsneset i Bjugn kommune.

Bakgrunnen for søknaden er problemer med mye måker i forbindelse med lasting av fiskefor ombord i båter. Lastingen foregår med transportband i fleksibelt rør eller med forsekker som kjøres med truck.

Berthor Lund skriver i en epost datert 8. sept 2017, (forkortet):

Vi har hatt et kjempestort problem med måker og vi har skutt måker her siden fabrikken ble tatt i bruk. Vi har mens det var tillatt jakt på måker skutt ca. 80 – 100 stk pr år. Dette har hatt en stor effekt i å få måkene bort. I 2017 etter at jakttiden ble tatt bort på alle måkearter, har vi hatt et stort problem med å holde dem på avstand.

Vi har prøvet mange typer av fugleskremsel, gaskanoner, drager mm., men det har ikke hatt samme effekt som å skyte en og en måke ned.

Vi gjør alt vi kan for å holde området rent så måkene ikke kommer i kontakt med fôr, men selvfølgelig er det vanskelig når lasting og lossing av fôr skjer nesten hele dagen alle dager.

1. Måkeekskremer er et stort problem fordi måker er latente smittebærere av Salmonella. Det brukes mye tid og penger på rengjøring av uteområdet, bygninger og utstyr for å forhindre kontaminering av ferdig fôr.

2. Måkene flyr inn i våre lagerhus. Dette kan skje uten at vi oppdager det og der inne gjør de skade på ferdig pakke fôrsekker slik at fôret eksponeres for fuktighet og ekskrementer. Fôrsekker som er ødelagt eller tilgriset med ekskrementer kan ikke sendes ut til kunde. Vi har funnet døde måker som har overspist fôr eller er blitt sittende fast mellom fôrsekkene på lageret og der kan de bli liggende i flere uker og gå i

forråtnelse før de blir funnet. Vi har gjort mange ting for å forsøke og minske risken av måker i lagerhusene, vi har f.ex satt opp hurtigporter og våres ansatte går rundt i lagerhusene for å lete etter måker.

3. Når vi laster båtene med fôr er måkene overalt omkring lasteområdet, og båter med åpne lasterom blir derfor utsatt for store mengder ekskrementer når fôrsekkene lastes ombord.

4. Viser ellers til «Forskrift om Fôrhygiene», se vedlegg.

Det stilles her krav til oss som fôrprodusent. Vi skal innføre beskyttelsestiltak for å sikre at fôrvarer produseres, bearbeides, pakkes, lagres og transporteres under hensiktsmessige hygieniske forhold.

Det er ingen tvil om at Marine Harvest har utfordringer med måkefugler på fabrikken på Valsneset. I tillegg til utfordringer med fare for smittespredning på fiskefôr fra fuglenes avføring er det uheldig at måker blir skadet eller drept i lager og ved transportband mm. på fabrikken. Skade på forsekker og eventuell smitte fra fugler i fiskefôr kan føre til et stort økonomisk tap.

Marine Harvest sin fiskefôrfabrikk på Valsneset er en stor arbeidsplass i Bjugn kommune med ca. 90 faste ansatte pluss 15 – 20 deltidsansatte. Fabrikken produserer 300.000 tonn fiskefor pr. år. Dette dekker ca 80 % av forbeholdet til Marine Harvest sine fiskeoppdrettsanlegg i Norge. Det har også vært eksportert noe fiskefor til Skottland.

Bestandsstatus i følge Artsdatabanken på de måkeartene kommunen kan gi fellingstillatelse på:

Art	Hekkebestand	Bestandsnedgang/10år	Rødlistevurdering
Hettemåke	15.000 individer	30 – 50 % nedgang	Sårbar
Fiskemåke	215.000 individer	15 – 30 % nedgang	Nært truet
Gråmåke	145.000 individer	Ingen reg. nedgang	Ikke på rødlista
Svartbak	86.000 individer	Ingen reg. nedgang	Ikke på rødlista

Rettslig utgangspunkt:

Forespørsel om felling av måker som gjør skade håndteres etter «Forskrift om felling av viltarter som gjør skade eller som vesentlig reduserer andre viltarters reproduksjon»

<https://lovdata.no/forskrift/1997-09-01-1000>

Kommunen er myndighet for å behandle søknader om felling av hettemåke, fiskemåke, gråmåke, svartbak som gjør skade.

Miljødirektoratet er myndighet for artene sildemåke og krykkje.

I henhold til forskriften er felt vilt viltfondets eiendom.

Vurdering:

I vedtak om eventuell skadefellingstillatelse må naturmangfoldlovens sentrale prinsipper om kunnskapsgrunnlag og miljørettslige prinsipper legges til grunn, og det skal framgå hvordan forholdet til naturmangfoldlovens § 8 til § 12 er vurdert.

I denne saken vil følgende miljørettslige prinsipper i naturmangfoldloven få betydning:

§ 8 Kunnskapsgrunnlaget

I følge Artsdatabanken har det vært en kraftig tilbakegang av hettemåker. Bestanden er redusert med opptil 50 % og den er klassifisert som «sårbar» på rødlista.

For fiskemåker er det en kraftig nedgang i kystbestanden fra Stadt og sørover. Nord for Stadt er situasjonen bedre. Det er likevel beregnet at totalbestanden er redusert med 15 – 30 %. Årsaken til den kraftige tilbakegangen i Sør-Norge er ikke kjent. Fiskemåken er derfor klassifisert som «nært truet» i rødlista. Gråmåke og Svartbak har livskraftige bestander og er ikke tatt inn i rødlista.

§ 9 Føre-var prinsippet

Vi anser den kjente kunnskapen som god nok i forhold til artene gråmåke og svartbak. For fiskemåke og hettemåke bør det ikke gis fellingstillatelser.

Vi oppfordrer Marine Harvest om å tilegne seg kunnskap om metoder og innhente erfaringer fra andre aktører for å begrense skadene på anlegget på andre måter i framtiden.

§ 10 Økosystemtilnærming og samlet belastning

En tillatelse til begrenset skadefelling må i hvert enkelt tilfelle vurderes, og vil ikke automatisk utløse skadefelling på framtidige søknader.

§ 11 Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

Ingen hensyn å ta.

§ 12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetode

Den valgte metode vil ikke føre til skade på naturmangfoldet. Forutsetningen er at tiltaket gjennomføres på en mest mulig skånsom måte og for bevaring av naturmangfoldet som helhet.

Marine Harvest sin fabrikk er en svært viktig bedrift lokalt. Vi vil imøtekomme søknaden så langt det er forsvarlig i forhold til andre hensyn.

I forhold til selskapets eget omdømme bør bruken av skadefelling begrenses til et minimum. Det må fokuseres på å ha så lite spill av fôr som mulig både på lageret og ved lasting av båter. Dersom måkene ikke får tak i mat vil de minke i antall.

De som skal foreta fellinger må skaffe seg kunnskaper om utssende på ungfugl og voksne individer på de artene som skal felles. Det kan være vanskelig å skille ungfugler av ulike måkearter. Vi ønsker ikke at det felles trua og sårbare arter ved en feiltagelse.

Den tilgjengelige kunnskapen om bestanden til gråmåke og svartbak tilsier at det vil være akseptabelt å ta ut et begrenset antall av disse artene.

Vi ønsker at de individene som felles tas vare på og stilles til disposisjon for NTNU Vitenskapsmuseet i Trondheim.

Saksområdet er delegert til Landbrukskontoret Ørland/Bjugn ved vedtak i Ørland/Bjugn Landbruksnemnd 02.09.2009.

VEDTAK:

Med hjemmel i Viltloven, jf. Forskrift om felling av viltarter som gjør skade eller som vesentlig reduserer andre viltarters reproduksjon, pkt. II B, gir Landbrukskontoret i Ørland/Bjugn skadefellingstillatelse på til sammen 20 gråmåker og svartbak til Marine Harvest fish feed AS v/Bergthor Lund.

Betingelser for vedtaket:

1. Marine Harvest tar kontakt med Statens naturoppsyn eller Norsk Orniologisk Forbund på Fosen slik at de kan bistå med arts kunnskap og eventuelle råd om hvordan problemet med fugler kan løses.
2. Fellingstillatelsen gjelder for fabrikken på Valsneset i Bjugn.
3. Felte fugler lagres i frosset tilstand og NTNU Vitenskapsmuseet i Trondheim varsles om henting.
4. Det må jobbes videre med forebyggende tiltak i samarbeid med andre fagmiljøer.

Fellingstillatelse gis for tidsrommet 20.02.2018 -15.04.2018.

Fellingen må foregå etter de lover og forskrifter som gjelder for ordinær jakt på sammenlignbare arter.

Etter periodens slutt skal det lages en rapport som sendes til kommunen. Her bør det også refereres til hva som er gjort av forebyggende tiltak. I rapporten skal det framgå hvor mange fugl som er skutt, hvilke arter og hvilken virkning dette har hatt på skadeomfanget.

Klageadgang:

Etter forvaltningsloven § 28 har du rett til å klage på enkeltvedtaket. Klagen skal fremmes skriftlig og sendes til det forvaltningsorganet som har fattet beslutningen. Dersom klagen ikke tas til følge, vil den bli behandlet av et overordnet organ, eller av fylkesmannen. Klagefrist er 3 uker etter at du har mottatt dette brevet.

Dersom du er usikker på hvordan klagen formelt skal utformes og fremmes, vil vi hjelpe deg med det.

Med hilsen

Edmar Bakøy
saksbehandler

Dette er et elektronisk godkjent dokument.

Vedlegg:

- 1 Krav til førforetak
- 2 Skadefelling måker
- 3 Søknad om skadefelling av måker.

Kopi til:

Bjugn kommune	Rådhuset	7160	Bjugn
Fosen	Rådhusgat	7130	BREKS
lensmannskontor	a 6		TAD